

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Szófajtan és alaktan
Tárgykód:	ANMATA1331
Felelős szervezet neve:	Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA14
Tárgyfelelős neve:	Dr. Lendvai-Décsy Kornélia PhD
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

A magyar nyelv tantárgy céljai és feladatai

Cél

- a tudatos, igényes nyelvhasználat, a biztos helyesírás, a rendszeres szakirodalmi olvasási igény kialakítása.
- A szóbeli és írásbeli szövegek szerkesztése, alkotása, a helyes ejtéshez szükséges mondat- és szövegtani ismeretek megalapozása, elmélyítése.

Feladatok

A szófaji alapfogalmak megismerése. A szófaji rendszer bemutatása. Funkcionális szófaj-felismerési képesség kialakítása.

Az alaktani fogalmak megismerése. A morféma és fonéma pontos elkülönítése.

A szótövek rendszerének bemutatása, a jelezés és ragozás problémakörének elemző bemutatása.

A szóalkotás nyelvi szerepe. A szóalkotás különféle típusainak megismertetése.

Tantárgy tartalma:

A félév tananyaga

1. hét

Előadás: Szófajtan. A szófaj fogalma. A szófajok osztályozásának problémái. A mai magyar nyelv szófaji rendszere.

Szeminárium: A középiskolai szófaji ismeretek felelevenítése. A szófajokhoz kapcsolódó helyesírási tudnivalók rendszerezése. Helyesírás: a j hang kétféle jelölése.

1. hét

Előadás: Az ige. Az ige jelentése. A szám, személy, idő, mód kifejezése az igével a magyarban.

Szeminárium: A különféle szófaji rendszerezések sajátosságai (erényei, hiányosságai). Szófajtani elemzési gyakorlatok: az igék nyelvi szerepe; a szám, személy, idő, mód és ragozás felismerésének gyakorlása. Helyesírás: a magánhangzók és mássalhangzók időtartamának jelölése.

1. hét

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Szófajtan és alaktan
Tárgykód:	ANMATA1331
Felelős szervezet neve:	Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA14
Tárgyfelelős neve:	Dr. Lendvai-Décsy Kornélia PhD
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

Előadás: A névszók. 1. A főnév, a főnévi igenév, a melléknév, a melléknévi igenév.

Szeminárium: Szófajtani elemzési gyakorlatok: az érintkező és kereszteződő szófajok nyelvi sajátosságainak bemutatása, felismerésük gyakorlása. Gyakorlatok a főnév, a főnévi igenév, a melléknév, a melléknévi igenév, a számnév és a névmások felismerésére. Helyesírás: a főnév, a főnévi igenév, a melléknév, a melléknévi igenév helyesírási tudnivalói.

1. hét

Előadás: A névszók. 2. A számnév és a névmások

Szeminárium: Szófajtani elemzési gyakorlatok. Gyakorlatok a határozószók, mondatszók és viszonzók felismerésére. Helyesírás: a számnév és a névmások helyesírási tudnivalói.

1. hét

Előadás: A határozószók: a valóságos határozószó, a határozói igenév és az igekötő. A viszonzók és a mondatszók.

Szeminárium: Összefoglaló szófajtani elemzési gyakorlatok. Helyesírás: a szófajok helyesíráásával kapcsolatos gyakorlatok.

1. hét

Előadás: Az érintkező és kereszteződő szófajúság. A több szófajba sorolás lehetőségei.

Szeminárium: Szófajtani zárthelyi dolgozat írása. Helyesírási dolgozat írása. A szóelemek felismerése, megnevezése. Az alaktani elemzés módszere.

1. hét

Előadás: Az alaktan tárgya, helye a nyelvtudományban. Az alaktan vizsgálati módszerei. Alaktani alapfogalmak.

Szeminárium: Gyakorlatok az igetövek sajátosságainak vizsgálatára. Helyesírás: az igék és névszók jelezésével, ragozásával kapcsolatos helyesírási gyakorlatok.

1. hét

Előadás: A morféma fogalma, fajtái. A szóelemek kapcsolási sorrendje.

Szeminárium: A névszótövek tőtípusok szerinti besorolása. Helyesírás: összefoglaló helyesírási gyakorlatok.

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Szófajtan és alaktan
Tárgykód:	ANMATA1331
Felelős szervezet neve:	Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA14
Tárgyfelelős neve:	Dr. Lendvai-Décsy Kornélia PhD
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

1. hét

Előadás: A magyar szótövek rendszere: az igetövek.

Szeminárium: A toldalékmorfémák felismerése. A képző, a jel és a rag elkülönítése. Helyesírás: összefoglaló helyesírási gyakorlatok.

1. hét

Előadás: A magyar szótövek rendszere: a névszótövek.

Szeminárium: A névszójelek, névszóragok elemzése, felismerése. Helyesírás: gyakorlatok a magyar helyesírás értelemtükröző jellegének megismerésére.

1. hét

Előadás: A jelezés és ragozás a magyarban: a névszók viszonyragozása. A jelezés és ragozás a magyarban: a névszók jelezése.

Szeminárium: Az igejelek és igeragok elemzése. Helyesírás: a kis és nagy kezdőbetűk használata.

1. hét

Előadás: A magyar igék jelezése és ragozása. A magyar igék alanyi ikes és iktelen ragozási rendszere. A magyar igék tárgyas ragozási rendszere. A rendhagyó és hiányos ragozású igék.

Szeminárium: Alaktani elemzési, valamint nyelvhelyességi gyakorlatok. Helyesírás: összefoglaló helyesírási gyakorlatok.

1. hét

Előadás: Szóalkotástan. I.: a szóösszetétel a szóképzés, a szóalkotás egyéb módjai.

Szeminárium: Zárthelyi dolgozat az alaktani ismeretből. Helyesírási dolgozat az alaktanhoz kapcsolódó ismeretből.

1. hét

Előadás: Szóalkotástan II.: a szóképzés, a szóalkotás egyéb módjai.

Szeminárium: Az összetett szavak vizsgálata. Helyesírás: az összetett szavak helyesírása.

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Szófajtan és alaktan
Tárgykód:	ANMATA1331
Felelős szervezet neve:	Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA14
Tárgyfelelős neve:	Dr. Lendvai-Décsy Kornélia PhD
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

1. hét

Szeminárium: A képzett szavak vizsgálata. Helyesírás: a képzett szavak helyesírása. A szóalkotás egyéb módjaival kapcsolatos helyesírási ismeretek. A félévi munka zárása.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Kötelező irodalom: